

Referat af møde i Arbejdsgruppen ved Sølsted Mose tirsdag den 4. marts 2014

Til stede: Karen, Peter KH, Hans, Jens, Jens, John, Peter N, Robert, Søren, Niels Christian, Søren fra sekretariatet (referent)

Afbud: Martin, Jan (Have-Jan?)

Karen og Peter lagde hus til mødet og traktede også som vanlig rigeligt og dejligt. Vi takker alle for skønt traktement og husly.

Dagsordenen var:

1. Siden sidst
 2. LIFE Sølsted Mose – orientering om status, rydninger mm.
 3. Nye hegn i mosen i 2014
 4. Overvågning 2014
 5. BioBlitz med Allan den 28. juni kl. 10.00 – 24.00
 6. Mink og ræv
 7. Gennemførte arbejdsopgaver
 8. Kommende arbejdsopgaver
 9. Planlægning af arbejdsdage, ture og næste møde
 10. SMS donation
 11. Eventuelt
-

Dagsorden blev ikke fuldt slavisk, men alle punkter og flere til blev drøftet. De skulle alle være blevet fanget i nedenstående.

Siden sidst

Den udsendte liste over arbejdsgruppens medlemmer er ajour.

Hans og John har været behjælpelige med at få markeret sjældne plantearter i januar indenfor de to rydningsområder, der er blevet ryddet i februar og marts. Alt har fungeret godt, og alle opgaver er løst meget tilfredsstillende.

2 og 3) LIFE-status og nye hegn.

Søren orienterede om projektstatus, hvor jordfordelingen blev afsluttet med skæringsdato den 1. september, og der er givet de fornødne myndighedstilladelser til at gennemføre kratrydninger, vandstandshævning, formidlingsinitiativer m.v. Siden sidst er rydningsarbejderne på de to første forsøgsrydningområder på i alt godt 14 ha i sydvest og nordvest over vinteren blevet sat i udbud og igangsat, og de er næsten færdige. Opgaven i rydningsområdet i syd fik generelt ros for at være veludført, mens der var debat, mange spørgsmål og reservationer overfor særligt rydningens

udførelse i det mindre delområde 2 i nordvest. Peter Nielsen m.fl. mente, at arbejdet var uprofessionelt styret og dårligt udført. Området vil ikke blive afgræsset med Peter Niensens kvæg, det tør han ikke byde sine køer og det skal hegnes fra. Stiarbejdet på veststien karakteriseredes af flere frivillige også som værende meget pletvis og alt for lidt. Der er iflg. oplysninger fra entreprenøren til frivillige kørt ca. 60-80 kubikmeter af den rigtige type "klemsand" på stien, men det skønnes som alt for lidt. Sidst stien blev renoveret, blev der kørt 500 kubikmeter på, mente Peter Nielsen at kunne huske.

Søren fortalte om rydningsprocenten i løbet af rydningerne var vokset fra 50 % til ca. 90-95 % og vandstanden ikke længere skulle hæves så højt på den strækning som FVF hele tiden har ønsket. Begge dele er FVF ikke tilfreds med og vil derfor søge at få rettet op på det, der for os at se er fejl i rydningen på det delområde. Området indrettes til gedefold, og bliver etableret som overgange til mere tørre områder.

Der er også blevet sat orienteringstavler op, selvom de først kom op i februar godt inde i de første to rydningsforsøg.

Projektet har fået gjort sig nogle nødvendige og vigtige erfaringer, der skal bruges til at tilrette de store rydninger på ca. 35 ha, som kommer i gang til efteråret.

Marie-Louise er i gang med en stor opgave med at detailplanlægge en række nye hegn, der skal sættes op i mosen, således at der kan afgræsses i en kortere årrække umiddelbart efter rydningerne, og indtil vandstanden og højmose-karakteren begynder at indfinde sig på større dele af de ryddede og planlagte ryddede arealer. Disse hegn, kvægovergange, gedefolde, gedehytter, vandingssteder mv. påbegyndes snarest, og en del vil afvente de næste rydninger i efteråret/vinteren 2014/15.

Det er et ønske fra gruppen at få sat skilte op, der informerer om, at man kommer ind til "køer med kalve" ved faldlåger, hvor folks ledes ad stien ind i kvægfolde, blandt andet på den sydlige del af vest stien og et stræk på nordstien.

Peter Nielsen gjorde opmærksom på at der skal opsættes en større spændingsgiver, og oplyste også, at han har købt Robins jord, der støder op til FVF's sydvestligste del af mosen.

Indtil videre fastholdes arbejdsgruppens nuværende opgaver, men i de kommende to år må vi forvente ændringer i gruppens opgaver.

4) Overvågning

Gruppen må også gerne være særligt opmærksomme på at registrere truede arter (dvs. rødliste arter), habitatarter og fuglebeskyttelsesdirektiv-arter (se dem her www.habitatarter.dk, her www.fuglebeskyttelse.dk og her rødliste 2010: <http://bios.au.dk/videnudveksling/til-myndigheder-og-saerligt-interesserede/redlistframe/>). Meget gerne med geografisk punkt fx via Atlas III smartphone app (kort for applikation) eller på Atlas III hjemmesiden fsva ynglende fugle. Bemærk alle fuglefund skal indtastes i både DOF-basen og Atlas III. Ikke-fuglearter, og særligt arter

på de tre lister nævnt ovenfor, må gerne lægges i fugleognatur.dk's Naturbasen med geografisk punkt, også her er der en smartphone app, som man kan downloade og bruge.

5) BioBlitz

Der afholdes BioBlitz i Sølsted lørdag den 28. juni 2014 kl. 10.00 - 24.00. Allan står for arrangementet. Det vil være en meget stor fordel, hvis arbejdsgruppen vil hjælpe med blandt andet praktiske gøremål i forbindelse med arrangementet. Desuden afholdes De Vilde Blomsters Dag søndag den 15. juni 2014 kl. 10.00 – 13.00. Der bliver holdt i alt 5 offentlige ture i foråret og forsommeren 2014, blandt andet to i weekenden den 4. maj. Nærmere program – se turfolderen.

Arbejdsgruppens opgaver siden sidst:

Ligesom ved sidste møde i efteråret. Derfor gentages dette her med enkelte tilføjelser. Undergrupperne med hver deres ansvarsområde mødes den 6. maj kl. 19.00 og planlægger maj-juni-juli opgaverne.

Fra sidste referat:

De aftalte opgaver er udført i 2013. Der har været behov for at slå brombær nogle steder en ekstra gang. Vær opmærksom på, at den lille hegning omkring gøgeurterne ikke har fungeret i 2013. Dyrene er gået gennem hegnet og har også fået revet øremærker af. Det skal aftales nærmere med Peter Nielsen, hvordan det gøres bedst i 2014 sæsonen.

Jens L. har hidtil ikke kunnet fylde folderkasserne op, fordi der ikke findes flere foldere i sekretariatet. Men der er fundet en stak glemte Sølsted foldere, som havde forpuppet sig i sekretariatet. De udsendes snarest til Jens L.

Det er de sidste. Der laves ikke genoptryk af gamle foldere, da der alligevel skal laves nye i forbindelse med LIFE-projektet. Hvis der er et særligt behov for foldere, kan man bede sekretariatet fotokopiere et mindre antal.

Kommende arbejdsopgaver – også i 2014:

Handling	Udføres	Kan udføres	Udført
Slåning under hegn er bedst forår/sommer	X		
Gruppen køber en skovøkse, som egner sig til at hakke genvækst på stød fra fældede træer. Barken og det yderste ved hakkes i stykker efter fældning		X	
Hugning af genvækst vest for vejen fra p-pladsen. Der skal checkes for genvækst med start midt juni – juli. (OBS – birketræer slås bedst ihjel ved at fælde i marts. Så bløder de mest og får svampeangreb på snitfladerne. Genvækst tages i juni og frem, hvis kvæget ikke tager det)	X		
Lyngarealet – der etableres en gedefold, men først med geder fra 2015. Det kan evt. slås af de frivillige. Arealet ejes nu af FVF, så det er os, der har		X	

initiativretten. Afbrænding kræver frost (og tilladelser). Slåning eller afgræsning kan blot iværksættes			
Slåning af brombær i fold ved orkideer	X		
Opsætning af minihegn ved den lille af de to bestande af orkideer (i fold øst for vejen/hovedsti nordpå fra p-plads). Der opsættes et kraftigere hegn i 2014 og det forsynes med strøm fra eksisterende hegn (som ikke nedgraves)	X		
Græsning af orkide-arealet i SV-hjørnet (det der var Robins areal, men nu er Peter N.'s) i sensommeren 2014. Dette aftales konkret mellem sekretariatet og Peter N.		X	
Overvågning af genvækst i de to rydningsområder i vest. De må meget gerne gåes efter med økser på alt hvad der skyder, men det er en stor opgave og FVF søger at få LIFE-projektet til at påtage sig den opgave i år. Næste år skal den klares af gederne i nord og af kvæget i syd allerede fra i år		X	
Skrald, rod og hegnsrester mv. på nye arealer i nordøst og centralt-øst	X Peter Nielsen lovede at ville sørge for dette		
Hochsitz	Peter Nielsen fjerner den		
De to campingvogn(e) i den nordlige del	Peter Nielsen og sønner vil få fjernet den/(dem ?)		

Arbejdsgruppen har delt sig op i flere specialgrupper:

- Østdel: John og Jan
- Vestdel: Peter
- Midtdel: Niels Christian og Jens

Hans tager sig af bekæmpelse af glansbladet hæg og japansk pileurt.

Jens sørger for, at folderkasserne er fyldte og har det godt.

Det er af sikkerhedsgrunde vigtigt, at man altid ved større arbejder (hegning, rydning m.v.) altid er mindst 2 personer sammen. Derfor blev det aftalt, at de enkelte grupper giver en melding på mail til de øvrige i arbejdsgruppen om, hvornår man agter sig ud i mosen for at arbejde. Så kan andre, i det omfang man har tid og lyst, være behjælpelige.

Nedenstående vedrørende udstyrskasse fik vi ikke fulgt op på ved dette møde. Så det er et udestående.

Der er et stort ønske om at få en kasse med hængelås til opbevaring af udstyr (benzin, økser, buskrydder, værktøj, foldere etc). Kassen kan med fordel monteres fast på skuret ved vindmøllen. Peter N spørger ejeren (Andreas Jørgensen).

Jagt – mink og ræv

Der er set mårhund tre steder omkring reservatet. Der afholdes én rævejagt hvert år mellem jul og nytår. Den 28. december 2013 blev der skudt én ræv. I sommeren 2013 var der mindst 5 ræve i mosen. På det webcam/vildtcam, som har været sat op, blev der set ræv på rigtig mange billeder. Mink er set i mosen for 3-4 år siden ved Nielsen Jessens stykke, og siden én ved sejrskækken og en et andet sted.

Odderen er også set i mosen.

10. SMS donation

Sidst i april vil sekretariatet udsende en orienterende mail om hvordan arbejdsgrupperne kan benytte og fortælle om SMS donations mulighed for gæster på ture og i øvrigt.

Næste møde

Næste møde i arbejdsgruppen afholdes tirsdag den 6. maj kl. 19.00, hvor gruppen dels holder sit sædvanlig forårsmøde, dels har en fælles gåtur (besigtigelse) i mosen.

Udsendelse pr. mail

Alt materiale (dagsorden, referater m.v.) sendes kun pr. mail. Alle i arbejdsgruppen har mail.

Venligst Søren (referent)

Vedhæftet:

Nyt græsnings-, hegns- og foldoversigtskort eftersendes efter påske.